

WZIEŃNIKI DWA SI SOCYALISTYCZNEJ

Kraków
Biblioteka Uniwersyt.

CENA PRZEMIERAŁY:
W Łowiu miesięcznie 440 Mk., a dostawa
do domu 500 Mk., na prowincyi 560 Mk.,
za granicą 700 Mk.
CENA OGŁOSZEŃ:
Ogłoszenia w miejscowe i zamiejscowe: Za 1
wiersz nonna oit. 1-ty tydzień, zwykły (na
tekstem) 30 Mk. Za wiersz w niedzielę
i nieobecni 30 Mk. Za 1 wiersz po kronice
i komunikatów 120 Mk. Za wiersz przed
kroniką i repertuar 160 Mk. Za wiersz na
1-zej stronie 200 Mk. Drobnie ogłoszenia
za słowo 10 Mk. Za kopie, sprząda 15 Mk.
Paki na kolambach tekstowych po cenie
„Kodolnego”.
Ogłoszenia na niedzielę i święta o 50 proc.
drożej. Ogłoszenia ogólna o 100 pr. drożej.
Adres Red. i Adm. Lwów,
Sykstyńska 21. Tel. Nr. 24
Cena pojed. egzempl. na
całym obszarze Polski

20 Mk.

NAKŁ.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR W. HAUSNER.

Przed wprowadzeniem nowej waluty.

Przygotowania do wprowadzenia złotych polskich.

WARSZAWA 5 stycznia. (Tel. wł.) Jak się dowiadujemy ze sfer, zbliżonych do ministerstwa skarbu, czynione są bardzo poważne przygotowania do wprowadzenia nowej waluty t. j. złotych polskich.

Marka polska na rynku europejskim.

WARSZAWA 5. stycznia (tel. wł.). „Przebieg Wieczorny” ogłasza rozprawę z dyrektorem filii banku dla handlu i przemysłu Bornsteinem. Wyraził on przekonanie, że kurs marki polskiej nie jest ustalony w Zurychu ale w Berlinie i Gdańsku. Na Europie środkową przypada około 100 milionów marek w biletach nowej emisji, zaś na Francję, Belgię i Holandję 800 milionów w banknotach starej emisji, 250 milionów w banknotach no-

wej emisji. W obecnej chwili marka wykonuje tendencję do stabilizacji, co przypisać należy mniejszemu zapotrzebowaniu walut zagranicznych wobec zastój przemysłowy w Polsce. Bornstein przypuszcza, że w razie ożywienia się przemysłu kurs marki zlekka się obniży, jednakże należy się też z tem liczyć, że Pol. Kr. Kasa Pożyczkowa posiada wielki zapas dewiz zagranicznych w różnych walutach w wysokości 10 miliardów marek.

Wpływ polepszenia waluty

na gospodarstwo społeczne.

Z końcem pierwszego półrocza 1921 r. rozpoczął się gwałtowny spadek marki polskiej. Zdało się, że marka stanie się zupełnie bezwartościową, że waluta polska niewstrzymanie idzie w otchłań. Waluty państw „żebraczych”, jak Węgry, czy Austria, wydawały nam się jak niedościgłe ideały, a kurs marki niemieckiej wręcz fantastycznym. Modły całego społeczeństwa — bo któż nie jest żywotnie zainteresowany w wartości znaków obiegowych — zwracały się ku ni-biosom: „Wysoki kurs marki polskiej daj nam / Panie! / Wysoki kurs marki polskiej miał być zbawieniem środkiem dla wszystkich dolegliwości gospodarczych, niski jej kurs miał usprawiedliwić wszelką nieudolność ministeryum skarbu czy przemysłu i handlu, wszelką lichwę, wszelki wyzysk przemysłowców, czy agraryuszy. W stosunku do zagranicznej wartości marki polskiej w Polsce miało być tanto, Polska miała być najtańszym krajem na świecie. Tą taniością przerażony świat wytwórców czy handlarzy, zaczął liczyć ceny polskiego towaru wedle kursu marki polskiej na giełdzie zurychskiej. Do najdalejzych zakątków kraju szły codziennie telegramy, podające najświeższy kurs marki polskiej na giełdzie w Zurychu, czy Londynie. Na targu w Koziejwólce ceny jaj, mleka, masła czy sera regulowały się nie wedle podaży i popytu, bo podaż była załóżnie mała, ale wedle ceny dolara Stanów Zjednoczonych na giełdzie londyńskiej czy amsterdamskiej.

Wszystko trwało tak długo, póki złowrogie chmury zasłaniały horyzont naszej waluty.

Lecz oto zacinurzone niebo okazało wesołe swe oblicze, chmury rozstąpiły się, sprawa górnośląska została rozstrzygnięta na korzyść Polski, niebezpieczeństwo wojny z Niemcami minęło, interes Niemiec w obniżaniu kursu marki polskiej ustal. Marka polska znalazła nowe targo, spekulanci francuscy, angielscy i belgijscy, wielcy i mali bankierzy, lokaje i kucharki poczęli interesować się polską marką. Polska marka poczęła iść w górę, rozszerzył się pierścień zainteresowanych w zwyżce marki polskiej.

Słońce odżywcze ukazało się na naszym firmamencie gospodarczym w chwili, gdy na podwórku naszego folwarku rządowego zainstalowano nowego koguta, coś w rodzaju Chanteclaira. Kogut zachwycony sobą, że on to swem pianiem rozpędził chmury i słońce wywołał, by znowu świeciło na niebiosach — w prasie, będącej tubą jego piania, na posiedzeniach komisji i sejmiku wywodzi, że jego pianiu zawdzięcza Polska zwyżkę swej waluty.

Ale o dziwo, o niewdzięczny świecie! Świat nie odpowiada głosem: Hosanna. Przeciwnie: zwiększona za granicą wartość marki polskiej nie tylko, że entuzjastom nie wywołuje (poza organizacją prokuratorów, grona nauczycieli ludowych i kilku stowarzyszeń, manifestujących swą wdzięczność), ale wszystko inne jęczy pod obuchem wzmnożonej za granicą wartości marki.

Wartość marki polskiej podniosła się kilka krotnie; każdy otrzymujący piacę czy zarobek, otrzymuje kilkakrotność tego, co otrzymywał przed

Bolszewicy gwałcą umowę o repatryacji.

WARSZAWA 5 stycznia (tel. wł.). Wbrew przyrzeczeniom bolszewicy w dalszym ciągu gwałcą umowę o repatryacji. Dowożą oni repatryantów tylko do Kołosowa; tutaj wyrzucają ich na śnieg i odjeżdżają, mimo że są obowiązani odwozić ich do Stołpców. Wobec tego postępowania władz sowieckich akcja repatryacyjna ułknęła.

Z posiedzenia Rady ministrów.

WARSZAWA 5. stycznia. (Pat.) Rada ministrów na posiedzeniu dnia 5. b. m. przyjęła projekt prowizorycznej ustawy skarbowej na czas od 1. stycznia do 31. marca, projekt ustawy w przedmiocie opłat skarbowych od uprawnień górniczych, projekt noweli do ustawy o zmianie nazwisk, uchwalila wniosek ministra skarbu w przedmiocie rozszerzenia zakresu działania wojewódzkich komisji oszczędnościowych, wniosek ministra spraw wewnętrznych o udzielenie pożyczki gminom miejskim w Warszawie, Krakowie, Lwowie i Jarosławiu na pokrycie deficytu za rok ubiegły, przyjęła projekt ustawy w przedmiocie przystąpienia Polski do konwencji haskiej z dnia 17. lipca 1905, dotyczącej procedury cywilnej, wreszcie wysłuchiła sprawozdania przewodniczącego komisji dla rehabilitacji b. urzędników austriackich Rusinów i Żydów, wreszcie mianowała p. Zygmunta Seydę zastępcą posła pełnomocnego przy pertraktacjach górnośląskich i w trybunale rozjemczym na G. Śląsku.

Na terenie wojny grecko-tureckiej.

LONDYN 5. stycznia (Pat.). „Times” omawiając sprawę stosunku grecko-tureckiego i wojny w Azji Mniejszej, wyraża przekonanie, że mocarstwa sprzymierzone zbliżają się do rozwiązania problemu Bliskiego Wschodu. Armia grecka — pisze „Times” — może już tylko przez krótki czas prowadzić wojnę defenzywną. Dłuższych operacji wojennych nie wytrzyma z powodu złego stanu finansów państwowych. Z drugiej strony z przyjemnością zaznacza można, że w Grecyi coraz bardziej zaznacza się myśl dążenia do porozumienia z Turcyą i przyjęcia pośrednictwa mocarstw. Turcy z obozu Kemala Paszy przeciwnie są bardzo wojowniczo usposobieni, dzięki poparciu okazywanemu im ze strony Francyi. „Times” podnoszą, że Francya zawarła pokój z Kemalistami w tym celu, aby przyspieszyć pacyfikację wschodniej Europy. Akt Francyi jednak sprawił, że sytuacja ta stała się dziś trudniejszą do rozwiązania. Times spodziewają się, że konferencya w Cannes wpłynie częściowo na zmianę stanowiska Francyi, co przyspieszy zawarcie pokoju między Kemalistami a Grecyą.

ktadu i wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego.

Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma by orzeczenie niniejsze umieścić bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie.

Niewykonanie tego nakazu podlega za sobą następstw przewidzianych w § 21 ust. druk. z 17 grudnia 1862 Dzpp. Nr. 6 ex 1863 t. j. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 mkp.

Lwów, dnia 4. stycznia 1922.

Podpis nieczytelny.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Sąd okręgowy karny we Lwowie orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże sądzie, że treść czasopisma „Dziennik Ludowy” Nr. 2 z dnia 2 stycznia 1922, w artykule pod tytułem: „Kofskata” w ustępach: a) l. niema” do „na wszędy”, b) między „w bezmyślnych” do „stosunków” zawiera znamiona zbrodni występku z § 300 u. k. uznal dokonaną w dniu 1 stycznia 1922 konfiskate za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego na-

trzy miesiącami, a mimo to ani słowa uznania, wszystko jest tak samo niezadowolone, a może jeszcze bardziej niezadowolone, niż przed tryumfalnym wzrostem kursu marki polskiej i spadkiem dolara, franka, korony i t. d.

W przemyśle zastój, w handlu martwota, ze wszystkich stron wiadomości o zamykaniu przedsiębiorstw, o powszechnym bezrobociu. A wszystko to rzekomo z powodu wyższości wartości waluty naszej.

Zaufanie do nauki ekonomii? Jaka? Te same objawy wywołuje wyższość wartości marki, które przypisywano niskiemu jej kursowi? Czyż to nie są drwiny z rozumu ludzkiego? Czyż to nie szalbierstwo?

Nie myślę wypowiedzieć się tutaj co do ogólnej racji podniesionego zarzutu, ale wydaje mi się, że w tym wypadku nie nauka o gospodarstwie społecznym zawiniła, lecz ci, którzy jej stosować nie umieją.

Cena dzisiejsza marki polskiej za granicą nie może ani uczynić naszego przemysłu niezdołnym do konkurencji na targu międzynarodowym, ani tem mniej na targu wewnętrznym, chronionym przez niestychanie wysokie cła, rosnące jednocześnie z wartością marki i podnoszone poza tem w nieskończoność.

Wszak marka polska, pomijając walutę rosyjską, do dnia dzisiejszego jest najtańszą walutą na świecie. Dnia 22. grudnia 1921 r., jedno z ostatnich notowań giełdowych przedświątecznych w Zurychu, płacono za 100 marek polskich 18 centimów, za 100 kor. austriackich (przekaz) 19 centimów, za 100 marek niemieckich 2 fr. 87 cent., za 100 franków francuskich 40 fr. 70 cent., za 100 dolarów 513 fr., za 100 kor. czesk. 7 fr. 20 cent., za 100 kor. węgierskich 80 cent. Nie może więc żadna waluta świata krępować naszego gospodarstwa społecznego i żaden przemysł stać się groźnym dla polskiego przemysłu, ani na targu wewnętrznym polskim, ani na targu światowym, o ile — i tu dochodzimy do sprawy decydującej — wartość marki polskiej na targu polskim rośnie w tej samej mierze, albo w mierze przybliżonej co na targu zagranicznym.

A tak nie jest! Stosunki na targu, zwłaszcza produktów rolnych, reagują jako na zniżkę polskiej marki, na wyższość zaś bardzo powoli i zupełnie niedostatecznie.

Właściciele usiłują na cenach masła, mleka, jaj i t. p. odbić straty, poniesione na spadku dolara, więc skutek wzrostu wartości waluty polskiej jest tu wręcz przeciwny oczekivanemu. Nie z powodu wzrostu wartości marki polskiej przemysł wchodzi w trudne położenie. To może kiedyś nastąpi, gdy marka będzie tyle warta, co niemiecka, t. j. około 20 razy tyle, co dzisiaj. Kryzys przemysłowy w Polsce powoduje nieprzystosowanie się cen środków żywności do wartości marki i. To jest zawada w spadku cen i innych towarów.

Dysproporcja wartości marki do jej siły kupna na krajowym targu żywnościowym paraliżuje gospodarczy efekt wzrostu wartości naszej marki za granicą, czyli względnie wysokiego jej kursu.

Gdyby rząd umiał wymusić na lichwiarzach i pasierzach uznanie zwiększonej wartości marki polskiej, podobnie, jak te sfery codziennie eskamotowały jej spadek, to spadłyby koszty utrzymania, możnaby słusznie obniżyć robociznę, płace urzędników, honoraria wolnych zawodów, spadłyby koszty produkcji i wzrost wartości marki polskiej stałby się dobrodziejstwem dla gospodarstwa polskiego tak, jak teraz jest przekleństwem.

Czy ministeryum skarbu myśli kiedy o tem, jak łatwo byłoby powiązać koniec budżetu, gdyby wewnętrzna wartość marki wzrosła? Jak łatwo możnaby wstrzymać ruch drukarni banknotów, jak łatwo założyliby można bank biletowy! I kurs marki podnosiłby się dalej i z nim zamożność Polski i jej odporność i niezależność.

Rząd stał się jednak bezsilny wobec tego zjawiska, dzięki wprowadzeniu wolnego handlu, dzięki zniszczeniu instrumentów gospodarki państwowej, która oddałaby teraz mogła nieocenione usługi.

Ani Chanteclair podwórka rządowego do tej sytuacji nie dorósł, ani też indor agrarny wtrącając się do wybijanych cen za wytwory rolne

spokojnie znosić nie będzie. Rząd, względnie jego minister skarbu, uzyskał od sejmu wszystkie te pełnomocnictwa, które wedle jego opinii miały go uczynić od sejmu dostatecznie niezależnym. Zobaczymy, co poza gestem dyktatorskim i nieprzyzwoitym wobec sejmu tonem tkwi w nim siły i zrozumienia gospodarczej sytuacji.

Herman Diamand.

—

Stanowisko Anglii i Francji na konferencji w Cannes.

CANNES. 5. stycznia. (Pat.) Francuscy i angielscy delegaci okazują równą wstrzeźliwość w kwestyi konferencji, którą Briand i Louchet mieli z Lloydem Georgem i sir Robertem Hornem. Zdaje się, jakoby poglądy obu prezydentów ministrów od czasu wymiany zdań w Londynie uległy widocznym zmianom. Lloyd George ma zamiar zająć się przede wszystkim odbudową gospodarczą Europy, co jest jego zdaniem ważniejszem, niż zadanie reparacji. Francja przyznaje, że stanowisko Anglii jest do pewnego stopnia uzasadnione, jednakże odbudowa może nastąpić tylko etapami i wymagać będzie dłuższych terminów. Francja jest zdecydowaną przyłączyć się do zapatrywania Anglii, jednakże kwestya odszkodowań powinna być od tego uniezależniona. Francja ma pretensje do Niemiec, od zaspokojenia

których zależy w wysokim stopniu równowaga budżetowa kraju. Jest niemożliwem żądać od Francji, aby poniosła ofiary i rzekła się tego, co się jej należy. Lloyd George gotów jest przyznać Francji pewne korzyści, a mianowicie rewizję układu finansowego z dnia 13. sierpnia, w kwestyi oszacowania kopalni. Francja uzyskalaby w ten sposób 300 milionów marek w złocie. Atoli Belgia, której przysługuje prawo pierwszeństwa, musiałaby się zgodzić na tę propozycję. Zdaje się, że delegaci angielscy wrogo są usposobieni wobec wszelkiego postępowania, któreby miało na celu zarządzenia przymusowe względem Niemiec. Anglia zgodziłaby się na wzmocnienie kontroli gospodarczej nad Niemcami, jednakże pod warunkiem, że kontrola ta, nie naruszałaby suwerenności Niemiec.

KONFERENCJA W SPRAWIE STOSUNKÓW HANDLOWYCH Z ROSYĄ.

WARSZAWA 5. stycznia (tel. wł.). Ministrowie Downarowicz, Michalski i Strassburger odbyli konferencję w sprawie nawiązania stosunków handlowych z Rosyą, Ukrainą i Białorusią sowiecką. Chodzi o ustalenie jednolitych wytycznych w tej sprawie i o przeprowadzenie szeregu ułatwień, umożliwiających przemysłowcom nawiązanie kontaktu.

OPCJA ŚLĄSKICH KOLEJARZY.

KRAKÓW. 5. stycznia. Nadeszły tu pisma z Górnego Śląska, pomieszczające odezwę do kolejarzy górnośląskich, wzywającą ich do wypięnienia deklaracji, których zażądała komisya kolejowa, celem przedstawienia przy toczących się układach gospodarczych. W deklaracjach tych ma być wyrażona chęć przejścia na służbę polską, względnie pozostania na służbie niemieckiej.

Termin zakończenia rokowań polsko-niemieckich.

KATOWICE. 5. stycznia (Pat.). „Oberschl Kurier“ donosi z Berlina, że tamtejsze koła miarodajne są przekonane, iż między 15 a 20 stycznia rokowania gospodarcze polsko-niemieckie będą ukończone. Należy się liczyć z szybką decyzją konferencji ambasadorów w tej sprawie. Rokowania w sprawie autonomii dla niemieckiej części G. Śląska, prowadzone z Prusami od miesiąca na martwym punkcie.

ZABYTKI POLSKIE UTKNĘŁY W MIŃSKU.

MOSKWA 5. stycznia (Pat.). Wysłany dnia 27. grudnia transport z rzeźbami sali poselskiej na Wawelu, który w myśl uchwały mieszanej komisji wspólnej winien był być stąd wysłany przed 15. grudnia, wskutek zlekceważenia odnośnych postanowień przez pełnomocnika sowieckiego, został zatrzymany w Mińsku. Pełnomocnik rosyjski, nie czekając na przybycie transportu, który z winy władz kolejowych sowieckich nie został wysłany w właściwym czasie, odjechał do Moskwy, zabierając ze sobą pełnomocnictwa rosyjskie, upoważniające do oddania powyższego transportu na granicy pełnomocnikowi polskiemu. Władze rosyjskie graniczne zatrzymały transport i oczekują przybycia nowego posła z Moskwy, zmuszając pełnomocnika polskiego do wyczekiwania na stacyi w Mińsku.

WOJNA POWSTAŃCZA W POL. WSCHODNIEJ ROSYI.

MOSKWA 5. stycznia (Pat.). Pisma sowieckie donoszą o wzmożeniu się na południowym wschodzie Rosyi działań oddziałów Antonowa. Napadają one na poszczególne miasta i miasteczka, mordują komisarzy i grabią magazyny zbożowe, a nadto tamują dowóz żywności do obszarów nawiedzonych głodem. Ludność głód cierpiąca masowo zgłasza się do wspomnianych oddziałów.

RUCH STREJKOWY W ZAGŁĘBIU RUHRY.

ESSEN 5. stycznia (Pat.). Ruch górniczy w zagłębiu Ruhry obejmuje coraz szersze kręgi. Wczoraj odbyło się 20 zebrań górniczych, mających na celu omówienie żądań ekonomicznych. Postanowiono, że jeżeli żądania te nie będą uwzględnione do 15. stycznia b. r., będzie ogłoszony strejk generalny. Ruch ten ma charakter komunistyczny. Znamieniem jest, że na zebraniach tych było kilku komunistów rosyjskich, którzy wygłosili podburzające przemówienia.

WOJOWNICZY TROCKI.

SZTOKHOLM 5. stycznia (Pat.). Havas. W przemówieniu na kongresie sowieckim Trocki wystąpił z groźbami przeciw aliantom. Oświadczył on, że armia czerwona będzie na wiosnę zupełnie gotowa i na wypadek wojny Rosya będzie raczej powiększona niż pomniejszona. W dalszym ciągu przemówienia uzależnił on porozumienie z Francją od wypłacenia Rosyi przez Francję zaliczki, która umożliwiła zapłatę długów zagranicznych.

CO SIĘ DZIEJE NAD NILEM.

PARYŻ. (Russpress). Przedstawiciel paryskiego oddziału Aj. Russpress dowiadyuje się od kół zbliżonych do nacjonalistów egipskich:

Wypadki rozwijające się na brzegach Nilu, mają poważne znaczenie międzynarodowe.

Podczas wojny Egipt dawno do rozporządzenia sprzymierzonym milion żołnierzy i robotników, otrzymał w zamian przyrzeczenia, dotrzymywania których domaga się obecnie energicznie.

W danej chwili wzrok wszystkich egipcyan zwrócony jest w stronę Zagłulu baszy, popularność którego wzrosła ogromnie od czasu aresztowania go przez władze angielskie.

Anglicy przypuszczają, że usunawszy lidera partyi narodowej, zgniotą egipski ruch narodowy, tymczasem nacjonalisci egipscy popierani przez opinię publiczną wszystkich sfer społecznych zdecydowani są użyć wszelkich środków w walce o niepodległość swej ojczyzny.

DZIŚ ATRAKCYJNA PREMIERA „ROPERNIKI” I „MARYSIENCE”.

6 aktowy dramat codzienności p. t.

„ROMANS PANNY SŁUŻĄCEJ” Sensacja co do gry scenicznej i wystawy.

Endeckie dolary na wybory.

Po kraju chodzą słuchy, że endecy przygotowując się do wyborów, zdołali nagromadzić na fundusz wyborczy już 700 milionów marek.

Suma niebagatelna, lecz skąd ją wzięli? Do pewnego stopnia daje nam wyjaśnienie nowojorski „Nowy Świat”, który patrząc od dawna na palce osławionemu Wydziałowi narodowemu, demaskuje jego robotę, zarzucając wprost, że pieniądze, zebrane u rodaków na cele ogólne, oddaje w ręce agitatorów endeckich.

„Nowy Świat” powołuje się na sprawozdania kap. Hauke - Grzesika:

Dowiedzieliśmy się ze sprawozdania kap. Hauke - Grzesika, że kilkanaście tysięcy dolarów, zebranych ostatnio na wyhodzctwie, zostały posłane nie do żadnego Komitetu górnośląskiego, ale na ręce p. marszałka Trampczyńskiego, gen. Hallera i innych jeszcze jednostek.

P. Trampczyński — pisze „Nowy Świat” — otrzymał 5.000 dolarów, ofiarowanych przez Związek Narodowy Polski wtedy, gdy zarząd związkowy ogłasza związkowcom, że złożył ofiarę na wdowy i sieroty górnośląskie!

„Nowy Świat” twierdzi dalej, że pieniądze zbierane na Górny Śląsk, poszły na zasitek parafii endeckich instytucji, no i resztki dopiero miały być użyte dla Górnego Śląska.

„Nowy Świat” cytuje w dalszym ciągu odezwę „Rady Zarządzającej Wydziału Narodowego do Polaków w Stanach Zjednoczonych”:

Odezwa ogłasza „kampanię gwiazdkową”, która się rozpoczyna 15 grudnia.

Wydział woła o składki dla sierót syberyjskich. Twierdzi, że potrzebne mu są pieniądze na przewiezienie 400 dzieci do Polski.

Ale na to trzeba funduszków — brzmi dalej odezwa. I to funduszków znacznych. I na reparację sierot i na dziesiątki innych potrzeb narodowych, na oświatę i na głodnych na kresach, na obronę polskości, na wdowy i sieroty“.

Sieroty syberyjskie są parawanem, z poza którego lapichłopstwo wydziałowe zamierza oskubać na gwiazdkę tych, co jeszcze nie przejrzyli taktyki endeckich prestigitatorów.

„Malo widocznie było 180 tysięcy dolarów,

które zabrali Głabiński przed kilku miesiącami. Jakże pieniądze dostać? Jeżeli się powie ludowi, że to na plugawą walkę przeciw rządowi polskiemu i Naczelnikowi państwa, nikt centa nie da. Są więc w pogotowiu sieroty górnośląskie, sieroty syberyjskie i „dziesiąt innych potrzeb narodowych”, któremu się beczelnie obelguje wyhodzctwo“.

Tak to narodowa demokracja dochodzi do funduszków, którymi może utrzymywać swoje pisma, agitatorów i rozwijać akcję przedwyborczą.

Jedynie rachunki, składane publicznie, mogą ją oczyścić z zarzutu, że pieniądze na inny cel przeznaczone zużyła na własne cele.

Zwiększenie się wydatków niemieckich.

BERLIN. 5 stycznia (Pat.). Prasa berlińska donosi, że wydatki państwa niemieckiego w ostatnim kwartale u. r. były większe o 40 procent niż dochody. Obrót ogólny od kwietnia do końca grudnia wynosił 168 miliardów Mk.

Mimochodem.

ENDECKIE WIELKOSCI

Na ostatnim konwentyklu Głabińskiego we Lwowie zgromadzona czeredka obwołała Zamorskiego hetmanem. Okazją do tej nominacji było spoliczkowanie tego „zasłużonego działacza narodowego”. Widać dostanie po gębie zastępuje tradycyjne pascowanie na rycerza. Istotnie trudno dyskutować z tą na historycznych przesłankach opartą dedukcją. Życzymy też narodowej demokracji, aby społeczeństwo nie szczędziło jej tych namacalnych dowodów uznania.

Wczorajsze znów „Słowo” wystąpiło z gloryfikowaniem Stan. Grabskiego, który wprawdzie, jego zdaniem, nie dosięga wielkości „hetmana” Zamorskiego, może być jednak przynajmniej polskim Poincare. Porównanie to nasunęło się organowi endeckiemu z powodu przypomnienia przez jedno z pism dokumentów, w których ten mąż stanu oddawał Galicyę wschodnią Rosji.

O ile nam wiadomo francuski Poincare w swej karierze dyplomatycznej nie może się pochłubić podobnym dalekowzrocznym dokumentem, co niewątpliwie dowodzi wyższości Grab-

skiego nad swoim francuskim sobotwórem. Uważamy, że przez takie porównanie popełniono zbłądnie narodową, polegającą na pomniejszaniu rodzimych wielkości.

Twierdzimy, że obaj endecy mężowie Zamorski i Grabski stoją na jednym szczeblu hierarchii, ten drugi nie został tylko „pasowany”. Da Bóg, że i to przyjdzie...

Zarządzenie ministerstwa wojny.

WARSZAWA. 5. stycznia (Tel. wł.) Ministerstwo wojny wyjaśnia, że oficerom przeniesionym na własne żądanie do rezerwy, w myśl art. 50. ust. tymczasowej z 29. 11. 1920, nie przysługują prawo do odprawy, a temsamem prawo do jednorazowej zapomogi demobilizacyjnej.

WARSZAWA. 5. stycznia (Tel. wł.) Ministerstwo wojny poleciło zwolnić na I. listę rezerwy, oficerów weterynaryi, którzy dotąd nie zostali zwolnieni.

M. GICHNEROWA.

Panna Tera.

(Ciąg dalszy).

I oto teraz siedzą obie na małej kanapce. Mrok już ślepił się sinawą smugą po jasnych mebelkach, z ogrodu sąsiedniej wili przez balkon otwarty weisła się mocna, upajająca woń tuberoz, szumią aleje w mroku, kłapią koła gumowe dorożek, huczą auta, dzwonią dzwonki tramwajowe, szemrze natrętnie ciżba ludzka...

Pani Lucyja jest widocznie zmęczona... pali papierosa za papierosem i ziewa raz za razem...

Panna Tera także pali papierosa i milczy. W pewnej chwili wyciąga się leniwym ruchem, układając ramiona ponad głową i mówi miękko, marząco:

— Powiedz mi Lucko, jakie byłyby nasze dzieci? Myślę, że śliczne, oboje mamy tyle złota... złota... takie cudne złote włosy... a oczy? Jakiego koloru miałyby nasze dzieci?... Ja mam szafirowe, a „Lulu” jasno-niebieskie. No? jak myślisz?...

— Tera! coż to? od jakiegoś czasu nudzisz! Zakochana jesteś na seryo?... Przyznam ci się, że trudno byłoby mi w to uwierzyć!

— Ach! „na seryo” zaraz... „na seryo” może chciałabym wyjść zamąż bogato, ale nie wiem, czy nie zlekkałabym się w ostatniej chwili tego okresu, w którym trudno byłoby mi zdradzać męża!.. W każdym razie powiedz, jak myślisz, czy on mógłby się ze mną ożenić?...

Pani Lucyja wydyma wzgardliwie usteczka.

— Moja droga, coż ja ci mogę powiedzieć? Nigdy was razem nie widziałam, ale wnioskując z tego, co opowiadasz, jest ten twój „Lulu” aż eborv z miłości, zatem od ciebie wszystko zależy... Ostatecznie nicby nie było nadzwyczajnego; masz

przecież tak dobre nazwisko, że mojem zdaniem, ten sławny twój rotmistrz nie popełniłby zbyt wielkiego mezańsu, żeniąc się z tobą... Jesteś goła, to prawda, ale za to śliczna!..

— Ach! Lucko, Lucko! — szepcze prawie panna Tera — a myśl, która poczęła się w najtajniejszym zakątku duszy i z poza tej sfery nie wyszła jeszcze — kończy z rozpaczą — ale zła jestem, w piekło już przeszedłam... oni „gotłubki” lubią nosić na ramieniu...
— Nie, stanowczo jesteś niemożliwa, chwilkami Tery z tą swoją najnowszą pozą: melancholijnie-sentymentalną. Och! jakże nudzisz! powtarzam ci!..

— No, trudno moja droga... i ja mam czasem swoje ciężkie dni. Nie zawsze można tańczyć po stole; zresztą... psia krew!! w człowieku coś jest! może to i naprawdę dusza, szlachetne i chnie nie boskie... Kto wie, czy człowiek tak jak morze nie ma swego czasu odpływu i przyprływu... Życie spaczy cię, skoszlawi; wleziesz w gnojówkę po sam pas, a jednak, jak przyjdzie nów twój, opanuje cię jakas dzika, szalona tęsknota za tem czemś, czego nie odgadujesz i nie rozumiesz... Wtedy pędzić zaczniesz przed siebie bez tchu, aż znowu upadniesz znużona i zaryjesz się w gnojówkę swojego życia na nowo. Tak Lucko!.. Mam ja takie swoje dni przyprływu i wtedy nudna jestem, ale wierz mi, że to napewno nie z powodu rotmistrza Lulu, ani jemu podobnych... Sama nie wiem, co to jest i skąd się to we mnie bierze... Zresztą dosyć na „nutę minorową“... powiedz mi lepiej, co robisz jutro?

— Jutro?... Mielibyśmy iść na derby! — Panna Tera poczynna migać szybko powiekami, co oznacza u niej ukrywany niepokój lub niezadowolenie — ale — kończy pani Lucyja, puszcżając kłęb dymu z papierosa — muszę bezwzględnie

jechać do Wilanowa! Miałas może projekt jaki na jutro?... Daruj, lecz już z góry ci zapowiadam, że z tego nie być nie może.

— Ach! nie! bo właśnie umówiłam się z Lulu na jutrzejsze wyścigi!

— No, to akcje twoje widocznie idą w górę! Czy to nie za wcześnie?

— Nie, bądź spokojna, doskonale urządziłam całą historję. Zresztą cóż myślisz, moja droga, czy to już zawsze tylko pewna część moich szatek ma iść w górę, a równocześnie inna na dół?... Może nakoniec przyjdzie czas, że cała moja cenna osoba pojedzie w górę!..

— A! w takim razie życzę ci powodzenia!.. i idę spać, a ty jeżeli chcesz, siedź jeszcze, albo zagraj sobie, bo przypuszczam, że już dziś nigdzie nie wyjdiesz. Jutro nie zobaczymy się, bo wrócę bardzo późno... a zatem pa!

Pani Lucyja całuje kuzynkę w powietrzu gdzieś w okolicy policzka i idzie do swojej sypialni — nie zawsze bywa tam sama...

Panna Tera pozostaje w pozycji poprzedniej, na-pół leżącej, zapala nowego papierosa i poczynna snuć pajeczka siatkę różnobarwnych, tajemnych marzeń. Płyną wspomnienia wydarzeń codziennych w biurze, epizodów drohnych, nie znaczących na pozór, a przecież tak miłych nie skończenie. Panna Tera grzebie chwilę wśród tych wspomnień i na tę to chwilę owiewa jej duszę jasność pogodna, i cisza, jak wśród błękitnego poranku letniego... potem, zaczyna analizować swój stosunek do rotmistrza; namyśla się głęboko, jakie miano nadać formującemu się u niej uczuciu: — że coś jest, to fakt, ale jak to nazwać? Chyba działa mi poprostu na nerwy i nic więcej — decyduje — chociaż — panfa Tera bierze z lekka pod uwagę zmiany, jakie u niej nastąpiły w ostatnich czasach.

(C. d. n.)

Nowiny z dnia.

Lwów, 6 stycznia.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO WE LWOWIE:

W piątek o godz. 3:30 „Betleem polskie”, jasełka w 3 aktach Łucjana Rydla.

W piątek o godz. 7:30 „Krag interesów”, maskarada w 3 aktach Jacinta Bonaventura.

W sobotę o godz. 3:30 „Betleem polskie”, jasełka w 3 aktach Łucjana Rydla.

W sobotę o godz. 7:30 „Carmen”, opera w 4 aktach Bizeta.

W niedzielę o godz. 3:30 „Betleem polskie”, jasełka w 3 aktach Łucjana Rydla.

W niedzielę o godz. 7:30 „Czerwony młyn”, dramat w 4 aktach Edwina Jędrkiewicza.

Po każdym przedstawieniu wieczornem czekają wozy tramwajowe do użytku publiczności we wszystkich kierunkach.

REPERTUAR „TEATRU NOWOSCI”, ul. Słoneczna.

W piątek o godz. 3:30 „Hrabianka fox trotta”, operetka w 3 aktach R. Stoiza.

W piątek o godz. 7:30 „Ostatni walc”, operetka w 3 aktach Oskara Straussa.

W sobotę o godz. 7:30 „Hiszpański słowik”, operetka w 3 aktach Falla.

W niedzielę o godzinie 3:30 „Taniec szczęścia”, operetka w 3 aktach R. Stoiza.

W niedzielę o godz. 7:30 „Hiszpański słowik”, operetka w 3 aktach Falla.

Bilety do Teatru Nowości sprzedaje kasa zamawiają w teatrze Wielkim wejście od ul. Legionów w dzień zaś przedstawienia od godziny 5 popoł. w Teatrze Nowości (Pasaz Hermanów).

REPERTUAR „TEATRU MALEGO” (Gródecka 2 b):

W piątek o godz. 3:30 „Małżeństwo Loli”, komedia w 3 aktach Zbierzchowskiego.

W piątek o godz. 7:30 „Ahaswer”, sztuka w 3 aktach G. Zapolskiej.

W sobotę o godz. 7:30 „Niebieski lis”, komedia w 3 aktach F. Harczega.

W niedzielę o godz. 3:30 „Moralność Pani Dulskiej”, komedia w 3 aktach G. Zapolskiej.

W niedzielę o godz. 7:50 „Zakochani”, komedia w 3 aktach Flersa i Calliaveta.

„FIGLIKI” nadscenka lit. art. w Kawiarni Grodecka 5. — Początek o 8-mej wieczorem.

Repertuar ukraińskiego teatru tow. Besida Sala Łysenki Szaszkiewicza 5.

Sobota 7 stycznia popołudniu: „Wij”, fantastyczne widowisko ze śpiewami i tancami M. Kropiwnickiego. — Wieczorem: „Niewolnik”, historyczny obraz M. Kropiwnickiego.

Niedziela 8 stycznia popołudniu: „Swaty”, komedia w 3 aktach M. Gogola. — Wieczorem: „Mariusz Bohusławka”, historyczny dramat M. Staryckiego.

Poniedziałek 9 stycznia wieczorem: „Szaławita”, komedia K. Głinskiego.

Czwartek 12 stycznia „Halka”, opera w 4 aktach St. Moniuszki (przy współudziale: M. Hrebineckiej, T. Besarabowa i J. Konowatki).

Z UNIWERSYTETU LUDOWEGO IM. A. MICKIEWICZA. W niedzielę, 8 b. m. o godz. 6. wiecz. odbędzie się przy ul. Bourlarda 5., wykład prof. dr. inż. Fuchsa p. t. „Perpetuum mobile w świetle nauki”. Bilety wstępu 100 mk.; dla członków Uniw. Ludowego, akademików i młodzieży szkolnej 30 mk.

ODCZYT O WILNIE. W niedzielę 8. bm. o godz. 5-tej popoł. odbędzie się w szkole męskiej im. św. Marcina przy ul. św. Kingi staraniem koła Asnyka T. S. L. odczyt dyr. Karola Nittmana p. t.: Życie polskie w Wilnie.

„NOWY SMIGUS” — tygodnik humorystyczny, po zmianie wydawcy i redakcji, ukazał się w ładnej szacie zewnętrznej, pełen werwy i humoru.

PRZECIWI NISZCZENIU CMENTARZY WOJENNYCH. Ze względu na coraz częstsze wypadki niszczenia cmentarzy wojennych w szczególności nagrobków i krzyży drewnianych, Magistrat m. Lwowa zwraca się do ogółu mieszkańców z gorącym apelem, by z pietyzmu dla poległych, wspólnie z władzami roztoczyły opiekę i ochronę nad grobami wojennymi i donosiły Magistratowi o każdym wypadku dewastacji, a Magistrat z całą surowością pociągnie winnych do odpowiedzialności.

KURSY WALUT. Wczoraj nie zanotowano znacznych zmian na giełdzie we Lwowie. Marki niem. płacono od 12:50 do 14:50, leje rum. od 17 — 19, czeskie kor. 43:50, kor. austr. stempl. 0:45, floreny holend. 950, dolary 2:800 mk. Kursy innych walut był jak przedwczoraj.

CZEMU MASŁO I JAJA TAKIE DROGIE? Krakowski dziennik podają, że w ostatnich czasach gromady spekulantów wykupują po wsiach jaja i masło, które następnie wywożą do Niemiec, dlatego drożyzna tych artykułów rośnie z dnia na dzień.

SAMOBÓJSTWO ST. KOZŁOWSKIEGO. W Nałęczowie pod Warszawą zmarł tragiczną śmiercią bawiący tamże na kuracji znany autor dramatyczny Stanisław Kozłowski. Zmiechęcony do swej działalności literackiej, która ze zmianą prądów literackich coraz mniej znajdowała oddźwięku wśród młodego pokolenia, śp. Kozłowski pod wpływem silnego rozstroju nerwowego targnął się na swe życie.

Napisał on przeszło 30 sztuk komedii i dramatów, z których bardzo wiele było granych na scenach polskich, a niektóre jak „Dyana”, „Taborcy”, „Kazimierz W. i Estera” cieszyły się wielką popularnością.

ZNIŻKA CEN WĘGLA W KRAKOWIE. Magistrat krakowski obniżył z dniem 1. bm. ceny węgla sprowadzanego przez magistrat na cele opału domowego, o 111 mk. na centnarze metrycznym. Dla składów hurtownych i detalicznych magistrat ustalił ceny następujące: Za wagon węgla (10 tonn) na dworcu 121 tysięcy 600 mk. za centnar metryczny w składach przy dworcu 1267 mk. za centnar metr. w innych składach u drobnych sprzedawców 1367 mk.

SMIERTELNY UPADEK Z POCIĄGU. Onegdaj podczas jazdy pociągiem, pomiędzy stacjami Koropuz — Komarno wypadł z wagonu nieznanego nazwiska mężczyzna. Stwierdzono następnie, że nieszczęśliwy, wskutek obrażeń doznanych w krzyże zmarł na miejscu. Policja wysłała na miejsce wypadku wywiadowcę Bandrowskiego.

ARESZTOWANIE HERSZTA SZAJKI BANDYTÓW. W Brodkach, pow. Lwów, onegdaj policja ujęła Władysława Nyczaję, który zeszłego r. zbiegł z aresztów wojskowych. Nyczaj dokonał licznych napadów rabunkowych i stał na czele szajki koniokradów, która dała się dobrze we znaki ludności wiejskiej.

KRWAWY SAMOSĄD OPARYSKÓW. Onegdaj w Piotrkowie, znaleziono na ulicy trupa, poszukiwanego przez policję złodzieja Biernackiego, liczącego lat 47, który zginął z rąk kolegów podczas bójki wynikłej z powodu nieporozumień przy podziale łupu.

Przy Biernackim znaleziono przedmioty złote, pochodzące z kradzieży.

Z POGOTOWIA RATUNKOWEGO. E. Bezpólów żona uchodźcy poślizgnąwszy się na chodniku upadła i złamała prawą nogę.

Na Stefana i Jana Koszko, mydlarzy, napadła w ulicy Stromej awanturnicy i zadali im rany tłuczone na rękach.

25-letni Józef Paszkowski i Maryan Szczupowski na placu Solskich wieczorem rozpoczęli bójkę. Pierwszy odniósł rany na głowie i twarzy, drugi zaś raniony został nożem w biodro. Pogotowie rat. wymienionym udzieliło pomocy.

OGIEŃ MIESZKANIOWY. W Związku gospodarczym „Dostatek” przy ul. Kopernika 1. 11. nocą wypadły węgle z pieca, od których powstał pożar. Straż pożarna przybyła rano na miejsce i po wyrębaniu części podłogi i ścianki drewnianej ogień ugaszono.

WŁAMANIA I KRADZIEŻE. Po włamaniu się wieczorem do mieszkania Dreifacha przy ul. Lelewela 1. 2 złodzieje skradli garderobę, wartości 473 tysięcy marek.

Z mieszkania Kazimierza Kostkiewicza przy ul. Kejrzyńskiego 1. 5. skradziono garderobę, wartości 250.000 marek.

Włodzimierzowi Bieleckiemu z otwartego mieszkania przy ul. Issakowicza bocznej 1. 11 skradziono łwa, wartości 200.000 mk.

Wandzie Chociejowej z mieszkania przy ul. Antoniego 1. 7 skradziono drogą bluzkę jedwabną, ocenioną przez poszkodowaną na 40.000 mk.

ROŻNE ARESZTOWANIA. Leibe Wohla, aresztowano za kradzież kieszonkową 6.000 mk. na szkodę Stefania Wojewodzówny.

Juliusza Laksa i Józefa Brandia aresztowano za kradzież sadła, wartości 12.000 mk. popełnioną z wozu w rzeźni miejskiej na szkodę Józefa Nowaka.

Franciszka Lastowieckiego aresztowano za kradzież rzeczy na szkodę Wasyla Kusia.

Maryę Grzybkównę aresztowano za stręczenie do nierzędu.

KRADZIEŻE KIESZONKOWE. Dr. Leonowi Gottesmanowi w PKKP. skradziono 100.000 mk.

Podczas jazdy tramwajem na dworzec kolejowy, skradziono Aleksandrowi Zawadzkiemu portfel z 100.000 mk.

W wozie tramwajowym K. D. skradziono K. Petryszynowi z Krasiczyna portfel z 3.000 mk. i dokumentami.

Spis lwowskich abonentów telefonicznych

wyszedł z druku i jest do nabycia w cenie 300 Mp. w Drukarni „Dziennika Polskiego”,

Lwów, ul. Cicha 1. 5.

Od Wydawnictwa.

Wkrótce rozpoczniemy druk znakomitej powieści **Uptona Sinclaira**, znanego pisarza amerykańskiego p. t.:

Dżim Higgin.

Powieść ta, przedstawiająca w niezwykle plastyczny sposób i świetnie oddająca przeżycia robotnika amerykańskiego w czasie wojny światowej znaleźć powinna tysiące czytelników.

Zgromadzenia poselskie.

W Drohobyczu w sobotę, 7 b. m. o godz. 5 popoł. Ref. tow. pos. Moraczewski i Diamand.

W Borysławiu w niedzielę, 8 b. m. o godz. 3 popoł. Ref. tow. pos. Moraczewski i Diamand.

Porządek dzienny: Polityka Sejmu.

Wzywa się partyjne organizacje miejscowe do masowego wzięcia udziału w powyższych zgromadzeniach.

Do Stryja przybędzie tow. pos. Moraczewski w czwartek, 5 b. m. na posiedzenie Rady Robotniczej.

Komitet Obwodowy Lwów.

Sprawy partyjne.

§ DO WSZYSTKICH KOMITETÓW P. P. S. Zawiadamia się wszystkie komitety partyjne, że z Nowym rokiem wprowadza się nowe legitymacje partyjne. Wszystkie stare legitymacje będą unieważnione.

Nowe legitymacje można już nabywać w sekretaryacie komitetu obwodowego we Lwowie.

* ZGROMADZENIE CZŁONKÓW P. P. S. w dzielnicy Gródeckiej, zwołane na wczoraj, było bardzo liczne i zajmujące. W wypełnionej szczerlnie sali lokalu „Z. Z. K. wygłosił tow. Hausner referat o wypadkach politycznych z ostatniej doby. Referent omówił obszernie sprawę zawarcia pokoju pomiędzy Polską a Rosją sow., scharakteryzował konstytucję i nakreślił przebieg sprawy śląskiej i wileńskiej. Znaczna część przemówienia poświęcona była sprawom organizacyjnym. Po dyskusji, w której zabierali głos tow. Jahson, Ursini i inni, uchwalono na wniosek tow. Ursiniego jednogłośnie wotum zaufania dla klubu P. P. S. w ogólności a dla posła tow. Hausnera w szczególności.

Podpisujcie polską pożyczkę państ.

Robotnicy! Kupujcie tylko w firmach które dają ogłoszenia w „Dzienniku Ludowym”

Wszystkie robotnicze kooperatywy i Czytelnicy nasi powinni kupować jedynie u firm, które ogłaszają się w naszym dzienniku.

Stan chorób we Lwowie.

Wedle zestawień miejskiego fizykatu wynika, że stan zdrowotny w mieście jest stosunkowo zadowalniający. Przepięnienie szpitali epidemicznych, spowodowane jest powrotem uchodźców z Rosji, którzy przywieźli tyfus plamisty. Grozi jednak rozszerzenie się tej choroby.

W ub. tygodniu zanotowano wypadków dyfteryi 8, w tem 5 obcych chorych osób. Pionicy (szkarlatyny) 7, a 3 z poza miasta, tyfusu brzuszego 3 wypadki, zaś 13 obcych przywieziono z prowincyi, duru powrotnego 2, a 16 obcych. Tyfusu plamistego w tych dniach zanotowano w mieście na razie jeden wypadek.

Natomiast wśród repatriantów z Rosji, mieszczących się w liczbie 1.000 osób w barakach „Jura“ przy ul. Janowskiej, panują fatalne stosunki zdrowotne.

W z. tygodniu zachorowało tu 29 osób na tyfus plamisty. W pawilonach zakaźnych jest cho-

rych repatriantów zwyż 100 osób, w szpitalach wojskowych 50, a chorych w barakach 20 osób. Uchodźcy cierpią w barakach zimno i niewygodę to też epidemia tu krzewi się w zatrważający sposób wśród starszych i dzieci.

Wojskowość ma zwrócić miastu budynek przy ul. Arciszewskiego na urządzenie szpitala epidemicznego, gdzie inogoby pomieścić się około 150 chorych.

Miastu nie grozi nawleczenie choroby z baraków Jura. Przedziej mogą zawlec chorobę repatrianci, którzy wprost z granicy, przyjeżdżają do domów we Lwowie czy na prowincyi.

W ostatnich dniach podjęto kroki, ażeby przykre stosunki w barakach polepszyć. Sprawa jest bardzo nagła.

Epidemia hiszpanki, która panuje w Krakowie i na zachodzie, dotychczas omija Lwów.

Wiec manifestacyjny pracowników państwowych.

W niedzielę, 8 b. m. o godzinie 10-tej rano w Sali Sokoła Macierzy (Zimorowicza 3) odbędzie się manifestacyjny wiec. pracowników państwowych w sprawie niezrealizowanych dotąd ogólnych postulatów, na który Stała Delegacja zaprasza wszystkich bez wyjątku pracowników państwowych — posłów sejmowych i reprezentantów prasy.

Różne.

NOWE DOLARY. Na pamiątkę konferencji w Waszyngtonie, prezydent Harding zatwierdził wzór nowego dolara, jaki ma być wybitny w mennicy, waszyngtońskiej.

SZEŚCIU BURMISTRZÓW W JEDNEM MIEŚCIE. Leaderzy polityczni Preszburga (80-tyśięczonego miasta w Czechach) przekonawszy się, iż wybranie jednego burmistrza miasta jest niemożliwe ze względu na silne różnice partyjne, przyszli do porozumienia, iż każda partya wybierze swego burmistrza, który będzie urzędował kolejno po dwa miesiące. Wszystkie partye są zadowolone z tego „Salomonowego” rozstrzygnięcia.

TRAMWAJE WIEDENSKIE. Jak donoszą z Wiednia, nowa taryfa tramwajowa będzie wynosić 60—80 koron.

KARY NA NIEOSTROŻNYCH SZOFERÓW W BERLINIE. Sądy berlińskie postępują z całą bezwzględnością wobec nieostrożnych szoferów. Niedawno szofer berliński Wencel Müller otrzymał rok więzienia za przejechanie pewnej osoby.

„MINISTERSTWO PRASY” W ANGORZE. Z Angory donoszą, iż w rządzie tamtejszym zostało stworzone ministerstwo prasy. Jest to pierwszy kraj, który tego rodzaju ministerstwo posiada. Wątpić tylko trzeba, czy właśnie w Turcyi azyatyckiej prasa jest tak wielką, że aż ministerstwa potrzeba.

—o00—

NADESLANE.

Za rubrykę tę redakcja nie odpowiada.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. W. LAUTERSTEIN

b. elev. Kliniki dermatolog. w Berlinie, b. sekund. szpit. powsz. powrócił i ord. Lwów, Sykstuska 37, (róg Słowackiego)

WPISY

na nowy Kurs handlowy przygotowujący do egzaminu w Akademii Handlowej przyjmuje Szkoła „MERKUR” w Stryju, Batorego 12 od 11—1 i 5—7. Kurs rozpoczyna się 10 stycznia.

Podziękowanie.

Wielmożnemu Panu Dr. Tadeuszowi Walichiewiczowi za umiejętne przeprowadzenie operacji mej ręki, której przez zakażenie groziła amputacja, jakoteż za troskliwą i sumienną opiekę podczas leczenia — w dowód uznania, składam tą drogą serdeczne podziękowanie

M. Grabski

I. WIECZÓR KARNAWALOWY urządza Kół-Zab. Drukarzy dnia 7. stycznia. Zaproszenia nabywać można w sekretaryacie od 7—9 wiecz.

Z kroniki zbrodni i krwawych wypadków.

Wrótki powodem zbrodni.

W Uzinie pow. Stanisławów, Michał Bojko, gospodarz wdowiec w r. 1919 ożenił się z wdową Magnierowską.

W krótkim czasie po ślubie Bojko zaczął podejrzawać swą żonę o niewierność, a nie mając dowodów udał się po nie do różnych wrótek. Te wyróżyły mu z kart, że żona go zdradza itp.

Wobec tego zazdrosny wiejski Otello zdecydował się zgładzić niewierną połowicę. Dnia 28 z. m. Anna B. udała się do Stanisławowa po sprawunki. Wróciwszy do domu znużona drogą wczesnie zasnęła wraz z 10-ciomiesięcznym dzieckiem. Wówczas oszalały Bojko rękoma chwycił ją za gardło i udusił.

Rano zbrodniarz stwierdziwszy śmierć żony zawiadomił o tem sąsiadów. Aresztowany następnie przyznał się do morderstwa.

Usiłowane zabójstwo.

W Podgórzu obok Krakowa, Stanisław Kapelan domagał się od swego sąsiada Władysła-

wa Cezana, pisarza kolejowego 700.000 marek, jako sumy należnej mu po zlikwidowaniu prowadzonych wspólnie interesów. Gdy Cezan odmówił temu żądaniu Kapelan strzelił do niego z rewolweru i zranił go w prawą rękę, następnie strzelił do żony Cezana, która trzymała na ręku 3-letnią córeczkę. Strzał ten na szczęście chybił. Kapelan zbiegł po dokonanym czynie, lecz wkrótce został aresztowany.

Krwawy dramat w koszarach policyi.

Jan Chmiel, posterunkowy policyi w Krakowie, wróciwszy ze świąt z Cieszyna, które spędził przy rodzinie, okazywał wielkie zdenerwowanie i przygnębienie. Upiwszy się onegdaj wieczór wałęsał się po ulicach. Kolega jego, policyant, zwrócił mu uwagę, aby udał się do koszar. Wówczas Chmiel strzelił kilka razy do posterunkowego, którego na szczęście nie trafił, poczem uciekł do koszar, tu na schodach strzelił do siebie dwa razy a obie kule przebiły mu czaszkę. W stanie groźnym odwieziono go do szpitala.

bowiem z tytułu zasługi bojowej, kandydaci żołnaci mają pierwszeństwo przed kawalerami.)

Zaświadczenia pod pkt. 1), 2) i 3) zawarte, należy niezwłocznie przesłać pod adresem Referatu Osad żołnierskich tego Dowództwa Okręgu Korpusowego, na terenie którego zamieszkuje dany kandydat (n. p. adres: Dowództwo Okręgu Korpusowego Lublin, Referat Osad żołnierskich) z podaniem, czy kandydat wypełniał już kartę rejestracyjną dotyczącą nadziału ziemi i w jakim oddziale, oraz w razie jeśli otrzymał świadectwo kwalifikacyjne, należy załączyć jego odpis.

Pozatem należy załączyć szczegółowy adres miejsca zamieszkania petenta. Wskazaniem jest, by zasłużeni żołnierze (przeważnie dekorowani, ranni w W. P. łączyli się w grupki liczące po kilkunastu kandydatów. celem ewentualnego nadziału w jednych okolicach oraz wysłania przed wyjazdem pełnomocnika celem obejrzenia otrzymanej ziemi.

O powstaniu powyższych grup, należy niezwłocznie zawiadomić Referat Osad żołnierskich przy Dowództwie Okręgu Korpusowego, na terenie którego kandydaci zamieszkują.

Nadawanie ziemi żołnierzom.

W wykonaniu art. 9. Ustawy z dnia 17. XII 1920 r. „O nadaniu ziemi żołnierzom W. P.” Ministerstwo Spraw Wojskowych przystąpiło do ustalenia list kandydatów do nadziału na rok 1922.

Wobec powyższego, Wydział Osad żołnierskich podaje do wiadomości zainteresowanym:

1. Ze ze względu na trudne warunki finansowe Państwa, pomoc rządowa na zagospodarowanie się w roku 1922, będzie mogła być udzielona prawie wyłącznie tylko wybitnie zasłużonym żołnierzom (a więc w pierwszym rzędzie kawalerom Virtuti Militari, oraz żołnierzom rannym W. P. i dekorowanym Krzyżem walecznych).

Pozostali kandydaci muszą wykazać się:

1) Zaświadczeniem zwierzchności gminnej, iż posiadają przynajmniej jednego konia, wóz, broń, pług, oraz środki na przeżywanie się przez pierwsze miesiące.

2) Podpisaniem własnoręcznie zobowiązaniem, iż w razie przyznania im działki, zobowiązują się wyjechać z powyższym inwentarzem do wyznaczonego im powiatu przed 1. kwietnia, celem dokonania zasiewów wiosennych.

3) Zaświadczeniem, że są rolnikami, oraz pożądanym jest podanie, czy kandydat jest żonaty, oraz wiele ma lat. (Przy równych kwalifikacjach

Wyjaśnienie

w sprawie wykluczenia członków w Związku Strzeleckiego.

W „Gazecie Porannej“ z dnia 5. stycznia 1922 oraz w innych dziennikach, pojawiła się notatka, pod tytułem „Wykluczenie ze Związku strzeleckiego“, w której zarząd główny tego Związku w Warszawie wyklucza ze Związku Dr. Drogiewicza, Wałęgę, Maciałka, zabraniając im reprezentowania tegoż Związku na zewnątrz.

Związek Strzelecki ok. Lwów, uważa za swój obowiązek dać w tej sprawie pewne wyjaśnienie, ażeby ogół mógł wyrobić sobie bezstronne zdanie i opinię o działalności zarządu głównego w Warszawie.

„Od roku przeszło ciągnie się zatarg między dotychczasowym zarządem okręgu Zw. Strzelec. Lwów a zarządem gł. w Warszawie, który, z jednej strony polegając na poufnych informacjach drugiego oddziału D. O. G., oraz gołowąsych oficerów, a z drugiej mając na celu jak się zdaje, pewne względy polityczne postanowił rozwiązać wybrany zupełnie legalnie w myśl statutu zatwierdzonego przez władze, jakoteż przez zarząd główny, zarząd okręgowy, bez podania powodów, dlaczego to robi. Gdy zwołany przez delegata Zarządu głównego jeszcze w jesieni 1921, ogólny zjazd delegatów okręgu zatwierdził dotychczasowy Zarząd, zastrzegając się przeciwko tego rodzaju postępowaniu ze strony Warszawy, wówczas Zarząd główny (Dr. Druski) nie zaprzestał swej burzycielskiej roboty, ale dalej prowadził akcję dążącą do rozbicia Związku strzeleckiego na terenie Wschodniej Małopolski.

Kością niezgody było zadanie ze strony Zarządu okręgu we Lwowie usunięcia członków komendy, całego sztabu oficerów, którzy biorąc pensje i subsydia z tajnych funduszy, o czym nie chcemy bliżej mówić, nic nie robili, a nadto jak się okazało dopuszczali się niektórzy z nich czynów karno-sądowych.

Zarząd główny stając pośrednio w ich obronie, niepotrzebnie dał się użyć za narzędzie pewnych jednostek obrażonych w swojej ambicji i obecnie bez powodów, bez badania

sprawy, bez pytania się wykluczonych, nie podając zupełnie, w jaki to sposób wykluczeni członkowie Dr. Drogiewicz, Maciałek i Wałęga, działali na szkodę Związku i naruszyli karność, wyklucza ich, a ogłaszając to publicznie bez podania faktów, (bo ich nie ma), wyrządza wielką krzywdę im a tem samem Związkowi strzeleckiemu, co należy właśnie nazwać działalnością na szkodę Związku. Wymienieni byli i są najczynnijszymi założycielami i członkami Związku we Lwowie.

Władze tutejsze, które sprawę tę znają, nie dadzą się zapewne użyć za narzędzie jednostek z Warszawy, które w swej megalomanii próbują nawet wydawać polecenia Województwu, nie wiedząc o tem, że jedynie ustawa i statut mogą tu decydować. — Jeżeli ogół członków Związku strzeleckiego uchwała uznanie całemu zarządowi, do którego wykluczeni należą, to dziwnem i trudnem do zrozumienia jest stanowisko Zarządu głównego w Warszawie, któremu zresztą w myśl statutu wcale nie przysługuje prawo wykluczenia członków.

Miejscowy, względnie okręgowy Zarząd może jedynie wykluczyć członka, a ostatecznie decyduje o tem Walne Zgromadzenie, ale do zakresu działania Zarządu głównego sprawa ta absolutnie nie należy.

Po zastanowieniu się Warszawa spostrzeże, że padła ofiarą intryg, ale idea Związku strzeleckiego tymczasem traci.

Zle się dzieje, gdy zamiast obywatelskiej demokratycznej i jawnej zasady postępowania sprowadza się rzędy jednostek złych i nie zdających sobie sprawy z tego co czynią.

Członkowie Związku Strzeleckiego muszą się zastrzec przeciwko tego rodzaju praktykom Zarządu głównego i sprawę będą musieli poruszyć u odpowiednich czynników, ażeby wyrządzoną krzywdę naprawiono i w przyszłości nie zdarzały się tego rodzaju absolutystyczne zarządzenia“.

Komunikat

Dyrekcya kolei państw. we Lwowie.

Wszyscy emerytowani pracownicy kolejowi, którym lwowska Dyrekcya kolei państwowych przyznała swego czasu zaopatrzenie emerytalne oraz wdowy i sieroty po nich, mają w celu uzyskania nowego wymiaru emerytury w myśl ustawy emerytalnej z dnia 28. lipca 1921, Dz. Ust. Państw. Nr. 70. wnieść do protokołu podawczego Dyrekcji kolei państwowych we Lwowie pismną prośbę.

Do prośby tej należy dołączyć:

a) ostatni dekret nominacyjny i pensyjny, poświadczanie przynależności do Zakładu pensyjnego wzgl. prowizyjnego byłych austr. kolei państwowych oraz wszelkie w ich posiadaniu znajdujące się dokumenty, mogące mieć wpływ na wymiar emerytury.

b) poświadczenie urzędowe (urzędu gminnego, biura meldunkowego, magistratu) stwierdzające, że petent (ka) w danej miejscowości stale mieszka;

c) jeżeli emeryt ma na swoim utrzymaniu żonę, wzgl. dzieci poniżej lat 18, winien przedłożyć metrykę ślubu, oraz metryki wzgl. wyciągi metrykalne urodzin dzieci, wraz z poświadczeniem urzędu parafialnego, że żona i dzieci żyją i są na utrzymaniu petenta.

Wdowy przedłożą w tym wypadku tylko urzędowe poświadczenia, że odnośne dzieci żyją i są na ich utrzymaniu.

Jeżeli dzieci powyżej lat 18 do 24 włącznie uczęszczają do szkół, publicznych albo do szkół prywatnych z prawem publiczności lub wskutek ubożności fizycznej, wzgl. umysłowej na swoje utrzymanie zarabiać nie mogą, należy prócz metryki urodzenia dołączyć również poświadczenie odnośnego zakładu naukowego wzgl. świadectwo lekarza kolejowego, stwierdzające powyższe okoliczności.

Imieniem niepełnoletnich, zupełnych sierot winien wnieść prośbę prawny opiekun.

d) Wreszcie deklarację, na której podpis musi być sądownie lub notaryalnie legalizowany następującej treści:

Deklaracja

wystawiona przez (imię i nazwisko) w myśl art. 45 ustawy emerytalnej funk. państw. z dnia 28. lipca 1921 (Dz. U. R. P. Nr. 70 poz. 4666).

Pragnąc korzystać z praw emerytalnych na mocy powyżej powołanej ustawy emerytalnej ustepującej na rzecz Skarbu Państwa prawa służące mi dotychczas jako członkowi zakładu pensyjnego (prowizyjnego) dla urzędników i podurzędników byłych austr. kolei państwowych (sług i pomocników b. austr. kol. państw.)

Zarazem oświadczam, że rachunku z powyższymi zmianami dotychczas nie dokonałem (łam);

Miejsce stałego zamieszkania, dnia

(Podpis legalizowany).

O ile podanie względnie pewne dokumenty już Dyrekcji przedłożono, należy w podaniu nowem o tem uczynić odpowiednią wzmiankę.

Zwraca się uwagę interesowanych, że we własnym interesie powinni należycie udokumentowane podania przedkładać Dyrekcji jak najspieszniej.

Komunikaty

× ZWIĄZEK STRZELECKI dziel. II. urządził dnia 6. stycznia, w domu Trzech Króli, Wielki wieczorek z tancami w sali Izby rekodzielniczej przy pl. Strzeleckim. Początek 8:30 wieczór. Wstęp za zaproszeniami. Lilety i zaproszenia nabywać można u aranżera p. L. Rosenkranza przy pl. Bernardyńskim 1, 10, w dniu wczorajszym przy kasie. ZARZĄD. —3

× KOTYLION FRANCUSKI I LEKARSKIE KARNETY przygotował Komitet „Balu Medyków“ na dzień 6. stycznia b. r. w Kasyńce miejskiej. Zaproszenia w Kasyńce miejskiej, codziennie między 5 — 7 wieczorem.

Przeszłość i przyszłość świata w oświetleniu nauk przyrodniczych.

Niezwykłe interesujący odczyt na powyższy temat wygłosił prof. Maksymilian Huber w towarzystwie politechnicznym. Wywody te postaramy się pokrótce streścić, choć streszczenie to nie wyczerpuje w zupełności znakomitego referatu.

Czem jest kosmos — wszechświat? Jaki jego koniec? Skąd się wziął?

Wszechświat nie ma początku i końca nie ma. Teorie najwybitniejszych uczonych świata są często sprzeczne z sobą, pozwalają jednak wnioskować, że... w każdym razie mamy jeszcze sporo miliardów lat przed sobą.

W dociekaniach swoich doszli niektórzy uczeni do hipotezy, że energia słońca z czasem musi się wyczerpać, słońce pokryje się skorupą, jak nasza ziemia. I czyż nastąpi wówczas koniec świata? Nie. Bo uwalniają światły, ale dają życie nowym światom.

Są twierdzenia, że temperatura i promieniowanie słońca znacznie się zmniejszyły, ale jest znowu hipoteza, że spadające na słońce meteory są rekompensatą dla słońca i przyczyniają się do podnoszenia energii słonecznej.

Gwiazdy rozśiewają również energię ciepłą, lecz gdy niektóre z nich ponoszą pozorną śmierć ciepłą, pokrywając się skorupą, inne budzą się z letargu, skorupa ich pęka i rodzą się na nowe życie i nowe ciepło wydają.

Zdala od ludzi i pyłu fabrycznego można zawazyć na nieskazanej biały śnieżnej ziemi, ciemne opady. To gwiazdy spadające, meteoryty i pył niezmiernego pochodzenia pokrywa ziemię. Obliczono że na ziemię pada rocznie 20 milionów kg. meteorytów. I dopóki ziemia nasza będzie posiadała atmosferę, będzie narastać przez przyrost meteorytów, a nastąpi zmniejszenie się planety. Podług niektórych hipotez, elektryczność i nawet

żywe zarodki posyłane są sobie wzajemnie przez planety.

Teorii greckiego zupełnego chaosu, tak niepdyś popularnej, przeciwstawia nauka inny pogląd: Z mgławicy gazowej, z której wywodzą się gwiazdy, utworzyło się także słońce. Według dalszych hipotez planety nie są dziećmi słońca — a ziemia starsza jest od słońca. Bowiem i słońce i gwiazdy i setki milionów gwiazd, powstały z masy gazowej, którą jest mgławica. Lecz skąd się wzięła mgławica? Co było przedtem?

Hipotezy kosmogoniczne są bardzo śmiałe, wiele z nich padło pod ciosem rewolucyjnej, ogólnej teorii względności, lecz nienaruszalną zda się być dotychczas teoria:

Wszechświat jest nieskończony. Nie ma początku, ni końca.

* * *

Słów parę na marginesie, tego nadzwyczaj ciekawego odczytu. Zagadkę bytu próbowali rozwiązać najrozmaitsi uczeni od najdawniejszych wieków, po dzień dzisiejszy. Prelegent powoływał sławne nazwiska wczorajszych i dzisiejszych filozofów, geologów, fizyków i astronomów, którzy tej kwestyi poświęcali wiele pracy. Rosjanie, Niemcy, Anglicy, Francuzi, Polacy, Amerykanie i t. d. Wskutek wojny opustoszały gabinety uczonych. Rozpoczęte prace czekają dokończenia. Wojna cofnęła naukę, wojna rozdzieliła uczonych. Zwłaszcza w państwach zniszczonych wojna jak w Polsce, brak książek, czasopism, brak warsztatów doświadczalnych. W Rosyi, w Austrii gorzej jeszcze, bo tam ludziom nauki, brak ponadto chleba powszedniego.

Nauka, która musi mieć charakter międzynarodowy, została jakby spoliczkowana przez chamską rękę wojny.

Któż obliczy, ileż to ludzkość straciła wskutek wojny w dziedzinie ducha?

Kontrolor czy pośrednik.

(Z gospodarki w lwowskiej dyr. kolej.).

Jeszcze za czasów austriackich wprowadziło ministerstwo kolejowe przy dyrekcjach instytucję kontroli gospodarczej, której zadaniem było dopilnowanie, aby administrowane przez państwo artykuły spożywcze były należycie rozdzielane przez poszczególne konsumy. Należała też do tej kontroli rewizja ogólnej gospodarki konsumów. Po długich a ciężkich poszukiwaniach nie znaleziono nikogo godniejszego na stanowisko kontrolora, jak emerytowanego inspektora p. Souppera, jako że jest on jednym z głównych filarów towarzystwa z pod znaku „św. Thufii“, a tem samem zapewne dawał gwarancję „świętej“ prawości. Mniejsza o to, że p. Soupper jest znienawidzony przez wszystkich kolejarzy i nie mają wątpliwości nikogo, kto by się o nim dobrze wyrażał, ale uznano, że jedynie on nadaje się na „kontrolora“. No i jest p. Soupper, do dziś jeszcze naczelnikiem „biura“ kontroli gospodarczej. Wprawdzie dziś już państwo nie przydziela konsumom żadnych artykułów spożywczych i wobec tego już niepotrzebna jest kontrola, a całkiem zbyteczny jest... p. Soupper z całym aparatem, ale trudno przecież tak z lekkim sercem pozbać p. Souppera stanowiska i oszczędzić państwu niepotrzebnego wydatku prawie 2 i pół miliona marek rocznie (na pobory p. Souppera i jego „pracowników“ biurowych), ergo istnieje nadal zbyteczne „biuro kontroli gospodarczej“.

Alisi p. Soupper jest patriotą i ma sumienie, wie zatem, że to jakoś nie wypada tak za

darmo brać pieniądze. Przeciwnie! — pan S. chce, aby się jego „praca“ opłacała. Nie mając zaś zajęcia jako kontrolor, przemierlił się p. S. w agenta handlowego. A jak, to zaraz opowiemy! Oto dyrekcja kolejowej oferuje rozmaite firmy obuwie, ubrania, materiały itp., które dyrekcja zakupuje i odsprzedaje je następnie kolejarzom za gotówkową zapłatą. Tym zaś, który pośredniczy pomiędzy oferentami a dyrekcją kolejową, jest zawsze pan Soupper. Można go też często spotkać w przedpokoju p. wiceprezesa Pawłuskiewicza z rozmaitemi próbkami tak, że robi wrażenie komiwojżera. Niedawno zapytywał go jeden z kolejarzy właśnie w przedpokoju p. wiceprezesa P., czemu to p. inspektor teraz handluje. Oburzony tem zapytaniem p. S. odpowiedział, że jest już „za stary“, aby na takie pytania odpowiadać. Jest to stereotypowa odpowiedź pana S. na wszelkie zarzuty, że on „za stary“, aby dać się krytykować.

Pomówimy mimo to obszerniej o zachowaniu się pana S. w czasie rozruchów listopadowych 1918, o likwidacji kuchni personalnych, o „reformie“ warsztatów szewskich, no, a może także coś o... laźni przy ul. Żółkiewskiej i o wielu jeszcze innych kwiatach działalności tego pana.

Oczekujemy też, że i „miotła żelazna“ p. Michalskiego zawadzi nareszcie o tę kosztowną synteturę.

—

Z Sambora.

Staraniem Kom. P. P. S. wraz z Związkiem Budowlanych urządziliśmy Wieczorek Sylwestrowy we własnej sali.

Przybyło wielu towarzyszy z rodzinami do pięknie udekorowanej sali. Nastrój był poważny. Gdy północ wybiła tow. Stompe w przemówieniu swem wskazał na prace zorganizowanych robotników i partii socjalistycznej, której zasługą jest, że zamachy reakcyi zostały udaremnione. Przypomniał walkę o 8-godz. dzień pracy, o wolność zrzeszenia się, o ochronę lokatorów itd. Klasa robotnicza musi całą siłą jednoczyć się w organizacjach, aby rok w który wchodzimy, dał pełne zwycięstwo. Każdy robotnik zorganizowany musi być agitatorom aby przez rozpowszechnianie pism robotniczych uczęszczanie na zgromadzenia i wyklady stali się pionierami idei socjalistycznej.

Zyczeniem dla całej klasy pracującej, aby walka była zwycięską, zakończył mowca swe przemówienie.

Po odśpiewaniu „Czerwonego Sztandaru“ nastąpiła dalsza zabawa.

Jak w każdym małym miasteczku, jest klika, która mieni się narodową i chce niby to stworzyć narodowi raj na ziemi. Pojęcie narodu stosują oni tylko do siebie, a hasłem ich „swój do swego“.

W myśl tego w Samborze już praca wre w całej pełni, powstał też osławiony „Rozwój“. Zadaniem jego jest badać, który Polak kupuje lub sprzedaje innowiercowi, wtedy zaczyna działać. Wzywają „obwinionego“, zwołują sąd honorowy, a ten feruje wyroki.

Recepta, którą się posługują, może tylko wywołać zaognienie stosunków wśród tych, którzy również podtrzymują rozwój kulturalny i ekonomiczny, a żadna siła się nie znajdzie, aby mogła zgnębić drugi naród.

Możeby lepiej było sprawę tę zostawić przyszłości, a sami weźmy się do prawdziwej oświaty bez żadnej nienawiści narodowej. Zabrać się do pracy, niech rusin żyd i polak zrozumie, że są braćmi jednej ziemi.

Niech panowie Wójcicki, Popiel, Pieszczoch itd. nie zapominają czasów, przyżywanych za inwazyi ukraińskiej.

ROBOTNIK.

Kalendarz Robotniczy P. P. S.

na rok 1922

do nabycia w Administracji „Dziennika Ludowego“.

Cena 300 marek.

3 ruchu robotniczego.

§ OKRĘGOWA KOMISJA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH wzywa wszystkie Związki zawodowe tak we Lwowie, jak i na prowincyi — o nadstanie władki za miesiąc grudzień 1921.

§ BACZNOŚĆ ROB. SKÓRZANI! W piątek 6. bm. o godz. 10. rano, Rynek I. 8. zebranie w sprawie bezrobocia.

§ BACZNOŚĆ METALOWCY! W piątek 6. b. m. o godz. 10. przed poł. odb. dzie się Przedwyborcze Zgromadzenie w sali własnej przy ul. Ormiańskiej I. 31, I. p.

§ BACZNOŚĆ ROB. BUDOWLANI! W niedzielę, dnia 8. stycznia 1922. odbędzie się roczne Walne Zgromadzenie członków związku zawodowego murarzy, betoniarzy, malarzy i t. d. o godz. 10. przed południem.

1) Odczytanie protokołu z czynności zarządu.

2) Sprawozdanie rachunków z roku 1921 i udzielenie absolutorium zarządowi.

3) Wybór nowego zarządu.

4) Wnioski i interpelacje.

Za zarząd: Wiczysty Michał, przewodniczący. Sawicki Andrzej, sekretarz.

§ BACZNOŚĆ! Sekcja maszynistów i palaczy zaprasza wszystkich członków na Walne zebranie sekcji, które odbędzie się w niedzielę, 8. b. m. o godz. 12 tej w sali związku metalowców, ul. Ormiańska I. 31, I. p.

Sprawa bardzo ważna. Obecność wszystkich maszynistów i palaczy konieczna.

§ BACZNOŚĆ FRYZYERZY! Omijajcie Lwów z powodu bezrobocia.

Związek zawod. fryzyerów.

§ BACZNOŚĆ KRAWCY! Omijajcie Lwów, bo bezrobocie!

§ BACZNOŚĆ STOLARZE! Omijajcie Lwów z powodu bezrobocia!

§ BACZNOŚĆ TOW. PRACUJĄCY W PRZEMYSLE SPOŻYWCZYM! Omijajcie Tarnopol aż do odwołania, ponieważ robotnicy piekarscy stoją tam w akeyi cennikowej.

OGŁOSZENIA.

Kwalifikowani szlifierze i zdolni podlegawcy luster znajdują stałe i popłatne zajęcie. Zgłoszenia pod „Szlifierze“ do biura ogłoszeń Feliksa Stattera, Kraków Grodzka 13.

ZGUBIONO książeczkę wojskową na imię Teodaty Piotra, która się niniejszem unieważnia.

STAMPILIE kauczukowe i metalowe wykonuje najtaniej

rytownik **I. Goldgeier** Lwów, Sykstuska 17.

WYNSKIE walce „GANZ“, łuszczarki, kamienie zagraniczne, kaspar, pytle wazkie jedwabne lub wełniane, motory ssąco-gazowe lub ropne, zbiorniki żelazne sprzedaje okazjnie inżynier Landau Romanowicza 11.

Akuszerka BONN udziela porad fachowych pod dyskretyą we Lwowie. ul. Łyczakowska I. 66 (róg Hausnera).

DRUKI i STAMPILIE

wykonuje DRUKARNIA i WYRÓB PIECZĘCI I. FRIEDMANA, Lwów, ul. Sykstuska 4.

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe — leczy specjalista dr. FRISCH, ulica Walsowa 14. Wstrzykiwanie preparatu Neo Salvarsanu tylko przedpołudniem.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych **Dr. SCHWARZ** sekundaryusz szpitala powszechnego ordynuje ulica Słowackiego 4.

Pomoc dla inwalidów i kalek bez nóg i rąk!

PROTEZY (sztuczne nogi) najnowszej konstrukcyi, lekkie dla mężczyzn i kobiet. Każdy amputowany chodzi na naszej protezie jak każdy człowiek. Każdy bucik może być używany. Wyroby tylko zagraniczne.

Także dla chorych na skrzywienie kości paclerzowej (grzbietu) bo tworzą się garby u dzieci i osób starszych lecznicze gorsety i aparaty ortopedyczne i prosto trzymacze. Na skrzywione stopy wkłady ortopedyczne. Każdy amputowany bez nogi chory na skrzywienie ciała musi osobiście w naszym Zakładzie zjawić się. Ceny protez oznaczają się po oglądnięciu amputacji i krzywizny. Przyjeżdżających pacyentów z prowincyj załatwia się w ciągu jednego dnia. Przyjmuje od 10-113-06

B. R. RAPAPORT Zakład specyal. protez i ortopedyczny Lwów, ul. Krasickich Nr. 8. Uwaga: Okna Zakładu oznaczone są czerwonymi krzyżami.

Lekarz chorób wenerycznych i skórnych **Dr. A. NADEL** ordynuje od 12-1 i od 3-5 pop PLAC HALICKI 7 (NAD KAWIARNIĄ CENTRALNĄ)

PIECZECIE MONOGRAMY TABLICE

Wykonuje najtaniej bo pracownia na I. piętrze. Rytownik **D. Weiss** Lwów, Sykstuska 13. Zamówienia z prowincyj skutecznie odwrotnie.

**KURTKI FUTRZANE M p 16.000, KOSTYUMY DAMSKIE 2.400,
UBRANIA MĘSKIE 6.000 i 4-500, DLA CHŁOPCÓW: PLUSZCZE 2.000
UBRANIA 3.500**

W WIĘKSZEJ ILOŚCI DO SPRZEDANIA WE LWOWIE W LOKALU
I PIĘTRD — DRZWI 101 — OD GODZINY 10 DO 1 I OD 3 DO 6.

„UNIVERSUM” BOURLARDA 5
(BOCZNA BATOREGO).

Rok założenia
firmy
1880.

EDMUND RIEDL

Rok założenia
firmy
1880.

Lwów, ul. Ratowskiego nr. 3.

Herbata chińska i cejlońska,
pakowana w pakietach
dowolnej wagi lub w
oryginaln. skrzyniach.

Kakao holenderskie oraz inne
towary w zakres han-
dlu kolonialnego
wchodzące. — — —

Kawa palona i surowa w
najprzedniejszych ga-
tunkach. — — —

Wina austriackie, węgierskie,
francuskie, hiszpańskie,
włoskie i inne. — — —

WÓDKI i LIKIERY z pierwszorzędných fabryk krajowych.

JUŻ WYSZŁA

NAKŁADEM KSIĘGARNI NAUKOWEJ
POLSKIE TWPED. LWÓW — M. ARCT — WARSZAWA
SPÓŁKA Z OGR. ODP.
LWÓW. HOTEL GEORGE'A

USTAWA O DANINIE MAJĄTKOWEJ

WRAZ Z ROZPORZĄDZENIEM WYKONAWCZYM
O BOWIĄZUJĄCEM TYLKO MAŁOPOLSKĘ.

CENA 200 MK.

OPRACOWANA PRZEZ **Dra JANA GOTTFRIEDA**
NACZELNIKA WYDZ. IZBY SKARBOWEJ WE LWOWIE.
DO NABYCIA WE WSZYSTKICH KSIĘGARNIACH.

DO WYROBU

DACHÓWEK CEMENTOWYCH

polecamy najbardziej udoskonaloną

MASZYNĘ ROLKOWĄ pat. „LAUSZERA”

DZIENNA PRODUKCJA do 800 sztuk,

jak również wszelkie inne maszyny i formy do
wyrobu cegieł pustaw, rur kanałowych, sączków
do drenowania, słupów parkanowych i t. d.

FABRYKA MASZYN BRACI HOFFMANN

w ŁODZI, ul. Kilińskiego 154.

Na żądanie wysyła się katalog Nr. 45 bezpłatnie.

MIECHY KOWALSKIE

Kasy pancerne. Papy dachowa. Wagi na
bydło, dziesiętne i balansowe. Piece szamo-
towe. Narzędzia techniczne i gospodarcze.
Naczynia emaliowane. Sanki i narty. Par-
niki na kartofle poleca

M. KIERSKI Lwów, Pasaz
Mikolascha.
Filia: **TARNOPOL**

Wszystkie artykuły wyrobów krajowych,
można oglądać na Nieustającej Wystawie
w Pałacu Biesiadacich pl. Halicki.

**Inserujcie
w Dzienniku
Ludowym.**

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. MICHAŁ SALPETER

10-3 Sykstuska 17. ord. od 8-9 i od 12-4.

PRZEPUKLINY

choćby najmniejszej a w szczególności
u dzieci nie powinno się zaniedby-
wać, bo spowodować może ciężkie
kalectwo jak skręt lub uwięzienie
kiszki. Cierpieniom tym zapobie-
gać należy przez zastosowanie spe-
cjalnych bandaży na przepukliny
pachwiny, pępka, brzucha. Celowo
i umijętnie sporządzone bandaże na-
wet na ciężkie, zastarzałe przepu-
kliny. Dla kobiet specjalne bandaże
na obwisłe brzuchy, podczas ciąży,
opadnięcie żołądka, macicy i po ope-
racjach. — Osobne jawienie się jest pożądane.
Przewlekłych chorych załatwia się w ciągu jed-
nego dnia. O ile cierpiący na przepuklinę przyjęto,
nie może należy przestać miara obwodu ciała poprzez
biodry (kłęby) i zapodać po której stronie wypęk-
nięcie się znajduje.

Przyjmują od godz. 10 do 1 i od 3 do 6 ponoi.

BR. RAPAPORT
Specjalny Zakład bandaży leczniczych
Lwów, ul. Krasickich 8

AKCYJNY BANK ZWIĄZKOWY

DLA STOWARZYSZEŃ ZAROBKOWYCH I GOSPODARCZYCH
S. A. WE LWOWIE, UL. AKADEMICKA 4.

Podwyższenie kapitału akcyjnego

ze sumy Mkp. 21.000.000 — na Mkp. 63.000.000 — przez emisję
nowych 150.000 sztuk akcji po Mkp. 280 — imiennej wartości.

Na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia z dnia 9. lipca 1920
oraz uchwały Rady Zawiadawczej z dnia 13. września 1921. i na podstawie
zezwolenia Ministerstwa Skarbu z dnia 26. października 1921, do L. 17.660
(21) K ogłasza **AKCYJNY BANK ZWIĄZKOWY**

SUBSKRYPCYE

pod następującymi warunkami:

1) Kurs emisyjny wynosi:

dla starych akcjonariuszów po Mkp. 375 —

za sztukę, z tem, że na każdą jedną sztukę starych akcji przysługuje im
prawo poboru jednej nowej.

dla nowych akcjonariuszów po Mkp 450 —

za sztukę z doliczeniem dodatku giełdowego.

2) Przy korzystaniu z prawa poboru należy przedłożyć stare akcje,
względnie świadectwa tymczasowe, które zostaną bezwzględnie zwrócone po
uwidocznieniu na nich wykonanego prawa poboru.

3) Przy zgłoszeniu należy uiścić gotówką całą cenę kupna.

4) Dyrekcja Akcyjnego Banku Związkowego zastrzega sobie prawo
przydziału sztuk z tem, że przestrzegać będzie pierwszeństwa subskrypcji
wedle terminu ich zgłoszeń.

5) Nowe akcje wydane będą akcjonariuszom po zawiadomieniu o
przydziale akcji i po wykonaniu sztuk za zwrotem potwierdzenia kasowego
uiszczoną zapłatę.

6) Nowe akcje wezmą udział w zyskach Banku od 1. stycznia 1922.

7) Subskrybentom, którym wskutek przekroczenia subskrypcji akcję
nie zostaną przydzielone, zwróci Akcyjny Bank Związkowy wpłacone kwoty
najdalej do dnia 31. stycznia 1922 z 5% -owymi odsetkami.

8) Termin zamknięcia subskrypcji oznacza się na dzień 26. stycznia 1922.

9) Wpłaty na nowe akcje przyjmują:

we Lwowie: Akcyjny Bank Związkowy, Akademicka 4. (Chorażczyzny 6),

w Krakowie: Oddział Akcyjnego Banku Związkowego, ul. Basztowa 25.

w Zakopanem: Oddział Akcyjnego Banku Związkowego, Krupówki.

w Krośnie: Oddział Akcyjnego Banku Związkowego,

w Przemyślu: Oddział Akcyjnego Banku Związkowego,

w Sniatynie: Oddział Akcyjnego Banku Związkowego,

w Tarnopolu: Oddział Akcyjnego Banku Związkowego,

w Warszawie: Bank Wschodni,

w Poznaniu: Bank Związków Spółek, zarobkowych,

w Wilnie: Bank Wschodni,

w Stanisławowie: Oddział Polskiego Banku Krajowego.

MASZYNY do szycia

najnowszych systemów, części skła-
dowe tyczne, przybory do krawie-
czyny i do robót ręcznych, poleca

Aleksander Malimon

SKŁAD MASZYN do SZYCIA
Lwów, Wałowa 11A.

Przyjmują również maszyny do naprawy

KINÓ LUX — Pasaz Mikolascha —
Zmiana programu dwa razy,
w tygod. — we wtorki i piątki.

wyświetla od 7 stycznia 1922

Wielki amerykański dramat kryminalny
w 6-ciu aktach p. t.

Zbrodnia w lesie